

Dobay Péter: Vállalati információmenedzsment

Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997.

A második évezred végén a távközlési szolgáltatások ugrászerű fejlődése, a számítógépek és hálózatok használatának általánossá válása kulcsfontosságú szerepet tölt be a társadalmi-gazdasági élet átalakításában. A technológiai újdonságokat árasztó *digitális forradalom* az ipar korából az információ korszakába vezet át bennünket, a *globalizáció pedig*, amely már nemcsak a termékekre és piacokra terjed ki, egyetemesen elérhetővé teszi az *információt*, a tudást. Az információk iránti igények állandó, exponenciális növekedése, az információ-robbanás, a kommunikációnak és az információ-technológiának (IT) az előtérbe kerülése, a *tudás globalizációja* olyan *fejlődési spirált követ*, amelyre a történelemben eddig még nem volt példa.

Ebben az időszakban jelent meg a Nemzeti Tankönyvkiadó gondozásában Dobay Péter nagyon időszerű szakkönyve, amelynek témája az információk megszerzésének, kezelésének, felhasználásának és fejlesztésének jelentősége az üzleti életben. A szerző széleskörű ismereteit, korábbi kutatómunkáit valamint gyakorlati tapasztalatait felhasználva szemléletesen és olvasmányosan ír az információnak, mint erőforrásnak a menedzselési kérdéseiről, kitérve annak elméleti és gyakorlati vonatkozásaira egyaránt. Különösen érdekesek lehetnek az Olvasó számára azok a megjelent publikációkból, cik-

kekből válogatott betétek, amelyek az egyes témákkal kapcsolatos valós példákat, eseteket mutatnak be különböző vállalatokról, iparágakról, alkalmazásokról, és közölnek érdekes statisztikákat.

Az *információ hatalom*, és egyre inkább az lesz az üzleti életben is, vallja a szerző, de nem törekszik arra a lehetetlen teljesítményre, hogy mindent összefoglaljon, ami az információrendszerekkel kapcsolatban fontos és lényeges. Inkább azt tűzi ki célul, hogy keresztmetszetet adjon arról a hatalmas területről, amelynek segítségével az alkalmazott terminológia érthetővé válik. Útmutatóval kívánja ellátni az olvasót abban az útvesztőben, amely sokunk számára labirintust, és az esetek többségében bizony - valljuk be őszintén - megoldhatatlannak tűnő gordiuszi csomót jelent. Az egyes kérdések tárgyalásánál felhozott példák, a problémák feltárása és emberi megközelítése a mondanivalót érthetővé, világossá teszi.

A szakkönyv *első fejezete* a rendszert és komponenseit értelmezi, tisztázza a szervezeti formákkal kapcsolatos fogalomrendszert, különös hangsúlyt helyezve az üzleti folyamatokra. Ezzel mintegy megalapozza a szervezet és a menedzsment egymáshoz való viszonyának tárgyalását, a menedzsment feladatait és felelősségét a döntési tevékenységben. Nagyon fontos ré-

sze a fejezetnek az információrendszer különböző aspektusokból történő tárgyalása, az operatív feladatok területén, valamint a különböző vezetési szinteken szükséges releváns információk körének specifikálása, és az IT problémamegoldás-támogatásban játszott szerepének hangsúlyozása. A szerző bevezet bennünket az üzleti információk használhatósága és az információgazdálkodás kérdéskörébe is.

A könyv 2. és 3. fejezetében az információ, mint az üzleti tevékenység egyik fontos erőforrása jelenik meg, az információmenedzsment tárgyalását pedig neves kutatók, mint M. E. Porter és V. E. Millar elméleti eredményeire alapozva végzi a szerző, különös hangsúlyt helyezve az informatikai szervezet céljának, felépítésének és feladatainak, a tevékenységet végző szakembereknek és az informatikai vezető üzleti folyamatokban betöltött felelősségének kiemelésére. A vezetés és az információk viszonya, a tervezési, irányítási és döntési feladatokhoz szükséges információk körének meghatározása nem egyszerű feladat, ehhez hatékony módszerek és eszközök állnak rendelkezésre, amelyeknek egyfajta áttekintő összefoglalására tesz kísérletet a szerző. A téma megértését szemléletes diagramok és rendszerező táblázatok könnyítik.

Az *információ erőforrás*, nagyon, tehát fontos, hogy a többi

erőforráshoz hasonló módon kezeljük, gazdálkodjunk vele. Azok a gazdaságossági számítások, költség/haszon- és értékelemzések, amelyeket a szerző a 4. fejezetben bemutat, segítséget nyújtanak az erőforrás jelleg megértéséhez. Különös értéke a fejezetnek az *auditálásról* szóló rész.

A minden tevékenység hatékony működéséhez szükséges *releváns információk* azonban csak akkor biztosíthatók, ha az információrendszer valóban a stratégiai céloknak megfelelő módon tükrözi az üzleti folyamatokat. Ehhez szükség van olyan módszerekre és eszközökre, amelyek lehetővé teszik az információrendszer fejlesztését, korszerűsítését. A szerző ehhez a munkához kíván hozzájárulni módszertani ajánlásaival, az alkalmazás előnyeinek és hátrányainak feltárásával (5. fejezet).

És végül egy, az információkkal és az üzleti tevékenységgel foglalkozó szakkönyvből nem hiányozhat az az egyre na-

gyobb jelentőségű IT vívmány, amelyet a számítógép-hálózatok szolgáltatásai nyújtanak a társadalom és a gazdaság számára, azok a nyitott lehetőségek, amelyekkel költség- és időtakarékos módon hatékonyabban munkálkodhatunk. Az Internet térhódítása az üzleti életben egyre nagyobb, a biztonság növekedésével az E-Business egyre inkább virtuális valósággá válik (6. fejezet), és szaporodnak azok az on-line szolgáltatások, amelyeket üzleti partnerek és fogyasztók egyaránt hatékonyan alkalmazhatnak (on-line banking, shopping, teleworking, telemeeting stb.).

Különös értéke a könyvnek, hogy az egyes kérdések tárgyalásánál a szerző nem csak a *definiálásra*, egyfajta állásfoglalásra vállalkozik, hanem *osztályoz és rendszerez*, sőt rövid *visszatekintést* ad a kérdéssel kapcsolatos korábbi kutatási eredményekre, valamint *kitekintést* más hazai és nemzetközi publikációkra.

Dobay Péter könyve *hiánypótló*, jelenleg a magyar szakkönyvpiacra nagyon gyér a kínálat azokból a szakkönyvekből, amelyek az információk kezelésének, menedzselésének valamint gazdálkodásának elméleti és gyakorlati kérdéseivel, az információknak és az információtechnológiának a jelentőségével, az üzleti életben betöltött szerepével foglalkoznak. A szakkönyv nem csak *olvasmányos*, hanem *didaktikus* is, méltán nyerte el az 1998. évi EKOTEKA gazdasági és jogi szakkönyvkiállításon „Az év szakkönyve” pályázat II díját. Jó szívvel és felelősséggel ajánlható tehát minden, az IT-vel kapcsolatba kerülő szakembernek, gyakorló informatikusnak és menedzsernek, valamint a felsőoktatási képzésben, illetve az informatikus szakképzésben, a vezetőképzésben résztvevőknek egyaránt.

Raffai Mária

RÁCIÓ Kft.

Könyvtervezés, grafikai munkák tervezése, kivitelezése

- Könyv- és jegyzettördelés, nyomdai előkészítés
- Folyóiratok tördelése, korrektúrázása
- Prospektusok, szórólapok, kiadványok készítése

Telephely: 2484 Agárd, Mező utca 12.

Telefon: 06-30-9278-315

e-mail: sxs@elender.hu